

Gacsályi József

Júniusi elégia

Mikor nehéz bortól
meglep a piktor álom
nyári lomb között szikrázó tanyádon,
volt-nemvolt időket festve újra,
és fejed a karodon asztalra borulna,
tarka foltokban lassan utolérnek
a fénytől rég nem látott képek.
Ekkor ráismersz rejtett életedre:
hideg sikátorban lépsz remegve,
a nedves házakat feszengve nézed,
az ablakok zsaluin hol vannak a rések,
belesni, a korhadt léceket kitörve sorra,
az elszelelt szellempokokra
– ha lehet, semmit nem feledve – e
porruhás ködkísértetekre,
amelyek lengését agenda se mondta,
mert másképp minden másképpen lett
volna.

Lehet a színhely
Előhegy, Prága, Párizs,
az álomban semmi sem banális,
a présházillat vagy a kötényes pincér a
kávéház teraszán, s megint él
a Károly-híd és a Kampa,
és Tolnán a jég behavazva,
s az évszakokból kijutván e parton
talál a halszagú alkony.
Folyó volt itt egykor, aztán holtág,
ahol kölyökidőd a nyarak balzsamozták, s
az Érsekkertben a platánfa árnya, alatta
nem vágytál, csupán a vágyra, nem tudtad,
mi miért van s mivégre kerültek azok az
illatok a szélbe.
Éltél volna sokáig szépségén hevülve, de
az ördög a crescendót elhegedülte.

Balra térsz.

Egy kopott saroknál
áll a meredély, ahol valaha voltál,
rajta omlás, áldozat meg ótvar,
s a lépcsősor mégis teli mítoszokkal.
Ismerős: közepén kopott, de fényes,
bakó visz ilyenén, mielőtt kivégez,
egyik csuklya mögött, a másik vasra verve:
két gyarló halandó összekeverve, mindegy, ki
kit követ, elől ki lépked, melyik él tovább
néhány törpe évet,
ki kerül szemétre, s a kor majd kit
magasztal,
melyikük a sátán öccse, s kiből készül
angyal.

Vérrel farag hőst magának az ember,
márványbálványt, leöntve kegyzerekkel, de
a különbség alig néhány percnyi. Kronosz
telhetetlen, és őt nem lehet lenyelni.

Végül

kiérsz egy sosem látott térre,
beömlik a kihalt utcák hangtalan zenéje,
köveken hullámszik, belehal, mint néma
tóba
a csönd irdatlan fortissimója.

Ekkor fölébredsz.

Nem tudod, vagy-e vagy csak voltál, s
nincs, amiből bármit kivonnál,
és mégis benned maradna, csupán
az álom elégett birodalma, egy táj:
egy kupac hamu, egyben,
és ezt őrizgetted egész életedben.

Borod is elfogy,
s erőd is, tölteni újra,
a napra se számíthatsz, egyetlen tanúdra,
mert elnyeli azt is a domb, az őskulissza, s
vele tűnik álmod minden korma, titka.

Vecsernye

1

Magasságos várhoz – többen azt beszélük
– angyali lajtorja visz a habos égig,
az írott képeken azúrkék a máza,
a kántor a misét oda orgonázza,

felhő-kapurésen dől a bő zsolozsma,
mintha üszkön balzsam, seben kötés volna,
csendül a ministráns csempe csengettyűje,
s Ő szívja a tömjént puha trónon ülve.

2

Lehetséges az, hogy ő maga az Este,
nyári, lusta szellő agyonfűszerezve,
vagy a sötét erdők fölött sűrű pára,
és leszáll az álmos Amazóniára.

Légy lehet esetleg, vagy a pók a hálón,
vagy a sivatagban kisimuló lábnyom.
Készülhetne erről hosszú-hosszú lista,
jegyezhetné akár, aki panteista.

3

Lábaimmal immár a Jóisten lépked, élém
báránysültet rak és főzeléket,
gyümölcsöket mér a lomb között az ágra,
testem-lelkem régi, igyekvő barátja.

Csikorgó ajtómon ő ki- és bejárkál,
helyet foglal, mint a saját asztalánál.
Legvégül is ott lesz. Mártogat a tálból,
majd azt mondja, vár – és elköszön a vándor.